

**Hallituksen esitys Eduskunnalle sisältävä tiedonannon
niistä suosituksista, mitkä Kansainvälinen työkonferenssi hy-
väksyi 36. istuntokaudellaan vuonna 1953.**

Kansainvälinen työkonferenssi hyväksyi 36. istuntokaudellaan Genevessä vuonna 1953 kaksi kansainvälistä suositusta samoin kuin Kansainvälisen työjärjestön perussäännön muuttamista tarkoittavan asiakirjan. Viimeksi mainittua asiakirjaa koskeva esitys on annettu erikseen 7 päivänä elokuuta 1953 Eduskunnalle ja on Eduskunta 30 päivänä lokakuuta 1953 antanut siihen vastauksen, minkä mukaisesti mainitun perussäännön muutokset on Suomen taholta ratifioitu.

Kansainvälisen työjärjestön perussäännön 19 artiklan mukaisesti ja sen edellyttämässä tarkoituksessa saatetaan mainitut suositukset nyt Eduskunnan tietoon. Suositukset koskevat alinta ikärajaa maanlaisessa työssä hiilikaivoksissa ja työntekijöiden terveyden suojelua työpaikoilla. Suositusten suomenkielelle käännetyt tekstit seuraavat liitteenä tätä esitystä.

Suositus (N:o 96), joka koskee alinta ikärajaa maanlaisessa työssä hiilikaivoksissa.

Kysymyksessä olevan asian ollessa työkonferenssin käsiteltävänä esitettiin työntekijäpuolen taholta, että annettavat kansainväliset määräykset olisi hyväksyttävä sopimuksen muodossa. Kansainvälisen työtoimiston kanta, että annettaisiin vain suositus, tuli kuitenkin työkonferenssin päätökseksi.

Suositus sisältää oikeastaan vain kiellon, että 16 vuotta nuorempaa työntekijää ei saa käyttää kysymyksessä olevissa töissä, sekä määrää, että 16 vuotta, mutta ei vielä 18 vuotta täyttäneitä nuoria henkilöitä saadaan näissä töissä käyttää vain erikseen mainituissa poikkeustapauksissa.

Vaikka Suomessa ei ole hiilikaivoksia eikä suositus näin ollen varsinaisesti koske meitä, on kuitenkin todettava, että heinäkuun 31 päivänä 1929 annettu laki lasten ja nuorten henkilöiden käyttämisestä ammattityöhön kieltää alle 18 vuotiaiden henkilöiden käyttämisen työhön kivilouhimoissa ja maanalaisissa kaivoksissa ja että meidän nykyinen lainsäädäntömme siten vastaa niitä periaatteita, joiden käytäntöön saattamiseen hyväksytyllä kansainvälisellä suosituksella pyritään. Hallitus on näin ollen sitä mieltä, että puheena oleva suositus ei Suomen taholta anna aihetta toimenpiteisiin.

Suositus (N:o 97), joka koskee työntekijöiden terveyden suojelua työpaikoilla.

Kansainvälinen työtoimisto oli esittänyt, että kysymyksessä olevasta asiasta olisi ollut hyväksyttävä kaksi erillistä sopimusta ja lisäksi suositus. Työntekijäpuolen taholta pyrittiin tässäkin sopimukseen, mutta tuloksena oli kuitenkin vain suositus.

Suositus on suhteellisen laaja ja yksityiskohtainen. Se jakautuu neljään osaan, joista ensimmäinen käsittelee teknillisiä toimenpiteitä työntekijöiden terveyttä uhkaavien vaarojen torjumiseksi, toinen lääkärintarkastuksia terveydelle vaarallisissa töissä, kolmas kysymystä ammattitautien ilmoittamisesta sekä neljäs ensiapua. Suosituksessa esitetään erilaisia toimenpiteitä työntekijöiden terveyden asianmukaiseksi suojelemiseksi ja heitä työpaikoilla uhkaavien vaarojen torjumiseksi.

Suomen osalta on suuri osa suosituksessa mainituista työntekijäin terveyden suojelemiseksi tarpeellisiksi katsottavista varo- ym. toi-

menpiteistä toteutettu 28 päivänä maaliskuuta 1930 annetulla työturvallisuuslailla samoin kuin eräillä muilla työväen suojelua tarkoittavilla laeilla ja asetuksilla. Osa suosituksessa mainituista suojelutoimenpiteistä on meillä tosin toteuttamatta, mutta hallituksen

tarkoituksena on työturvallisuuslainsäädäntöä tarkistettaessa pyrkiä ottamaan niitä huomioon siinä määrin kuin ne meidän oloihimme soveltuvat. Suositus ei näin ollen tässä yhteydessä antane aihetta enempiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 16 päivänä heinäkuuta 1954.

Tasavallan Presidentti

J. K. PAASIKIVI.

Sosiaaliministeri *T. Leivo-Larsson.*

Liite.

Suosituksen suomenkieliset käännökset.

Suositus (N:o 96), joka koskee alinta ikärajaa maanalaisessa työssä hiilikaivoksissa.

Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi,

aloitettuaan Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston kokoonkutsutuna Genevessä 4 päivänä kesäkuuta 1953 kolmannenkymmenennen kuuden istuntokautensa,

päätettyään hyväksyä erinäisiä ehdotuksia, jotka koskevat sallittua alinta ikärajaa maanalaisessa työssä hiilikaivoksissa, mikä kysymys on kuudentena kohtana istuntokauden päiväjärjestyksessä, sekä

päätettyään, että nämä ehdotukset laaditaan suosituksen muotoon,

hyväksyy tänä 19 päivänä kesäkuuta 1953 seuraavan suosituksen, jonka nimenä on „Alinta ikärajaa hiilikaivoksissa koskeva suositus, 1953”:

Konferenssi suosittelee, että jäsenvaltiot soveltaisivat seuraavia määräyksiä niin pian kuin kansalliset olosuhteet sallivat, ja että ne esittävät Kansainväliselle työtoimistolle, hallintoneuvoston vastaisten päätösten mukaisesti, selostuksia toimenpiteistään määräysten soveltamiseksi:

1. Alle 16-vuotiaita nuoria henkilöitä ei saa käyttää maanalaisessa työssä hiilikaivoksissa.

2. 16 vuotta, mutta ei vielä 18 vuotta täytäneitä nuoria henkilöitä ei saa käyttää maanalaisessa työssä hiilikaivoksissa, paitsi:

- a) harjoittelun tarkoituksessa tai järjestelmällisen ammattikoulutuksen hankkimiseksi pätevien, ammattiin teknillisesti ja käytännöllisesti perehtyneiden henkilöiden riittävän valvonnan alaisina;
- b) olosuhteissa, jotka asianomainen viranomais on määritellyt kuultuaan asian-

omaisia työnantajien ja työntekijöiden järjestöjä mitä tulee sallittaviin työskentelypaikkoihin ja tehtäviin sekä noudatettaviin, järjestelmällistä terveyden ja turvallisuuden valvontaa koskeviin toimenpiteisiin.

Suositus (N:o 97), joka koskee työntekijöiden terveydensuojelua työpaikalla.

Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi,

aloitettuaan Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston kokoonkutsutuna Genevessä 4 päivänä kesäkuuta 1953 kolmannenkymmenennen kuuden istuntokautensa,

päätettyään hyväksyä eräitä työntekijöiden terveydensuojelua työpaikoilla koskevia ehdotuksia, mikä kysymys on viidentenä kohtana istuntokauden päiväjärjestyksessä, sekä

päätettyään, että nämä ehdotukset laaditaan suosituksen muotoon,

hyväksyy tänä 25 päivänä kesäkuuta 1953 seuraavan suosituksen, jonka nimenä on „Työntekijöiden terveydensuojelua koskeva suositus, 1953”:

I. *Teknilliset toimenpiteet työntekijöiden terveyttä uhkaavien vaarojen torjumiseksi.*

1. Kansalliseen lainsäädäntöön tulisi sisältyä määräyksiä menetelmistä, joilla voidaan torjua, vähentää tai poistaa terveyttä uhkaavia vaaroja työpaikoilla, niihin luettuina menetelmät, joita voidaan käyttää, mikäli on tarpeen ja asianmukaista, erikoisten vaarojen uhatessa työntekijöiden terveyttä.

2. Työnantajan olisi ryhdyttävä kaikkiin välttämättömiin toimenpiteisiin pitääkseen yleiset olosuhteet työpaikoilla sellaisina, että

asianomaisten työntekijöiden terveys tulee riittävästi suojatuksi. Erityisesti on pidettävä huolta siitä, että

- a) jätteet ja sirpaleet eivät muodosta kasoja aiheuttaen vaaroja terveydelle;
- b) työhuoneen pinta-ala ja korkeus ovat riittävät, niin ettei liian monta työntekijää joudu työskentelemään siinä eikä koneita, työaineita tai tuotteita kasaannu liikaa;
- c) järjestetään riittävä ja tarpeen vaatima luonnollinen tai keinotekoinen valaistus tai molemmat samanaikaisesti;
- d) järjestetään sopivat ilmastointiolosuhteet, niin että riittämätön ilmansaanti ja ilmanvaihto, ilman pilaantuminen, vaarallinen veto, äkkinäiset lämpötilan vaihtelut, sekä, sikäli kuin on mahdollista, liiallinen kosteus, liiallinen kuumuus tai kylmyys sekä epämiellyttävät hajut vältetään;
- e) asianmukaisia mukavuuslaitoksia ja peseytymismahdollisuuksia sekä puhdasta juomavettä järjestetään riittävästi sopiville paikoille ja hygienian vaatimuksia vastaavasti;
- f) milloin työntekijöiden täytyy vaihtaa vaatteita työn alussa ja lopussa, heille järjestetään pukeutumishuoneita tai muita sopivia tiloja vaatteiden vaihtoa ja säilytystä varten;
- g) milloin työntekijöitä on kielletty syömästä tai juomasta työpaikalla, heille järjestetään sopivia ruokailupaikkoja sen läheisyydessä, mikäli ei ole ryhdytty toimenpiteisiin työntekijöiden ruokailun järjestämiseksi muualle;
- h) ryhdytään toimenpiteisiin työntekijöiden terveydelle vahingollisen melun ja tärinän poistamiseksi tai vähentämiseksi;
- i) vaaralliset aineet säilytetään varmassa paikassa.

3. (1) Työntekijöiden terveyttä työpaikoilla uhkaavien vaarojen torjumiseksi, vähentämiseksi tai poistamiseksi olisi ryhdyttävä kaikkiin asianmukaisiin ja mahdollisiin toimenpiteisiin:

- a) vaarallisten aineiden tai teknillisten valmistustapojen korvaamiseksi vaaratto-

milla tai vähemmän vaarallisilla aineilla tai teknillisillä valmistustavoilla;

- b) vahingollisten aineiden haihtumisen ehkäisemiseksi ja työntekijöiden suojelemiseksi vaaralliselta säteilyltä;
- c) vaarallisten prosessien suorittamiseksi erillisissä huoneissa tai rakennuksissa, joissa työskentelee mahdollisimman vähän työntekijöitä;
- d) vaarallisten prosessien suorittamiseksi suljetuissa laitteissa, niin etteivät työntekijät joudu koskettelemaan vahingollisia aineita ja ettei työhuoneen ilmaan pääse niin paljon pölyä, savua, kaasuja, kuituja, sumua tai höyryä, että ne voisivat vaarantaa työntekijöiden terveyttä;
- e) vaarallisen pölyn, savun, kaasujen, kuitujen, sumun tai höyryn poistamiseksi niiden lähtökohdassa tai sen läheisyydessä mekaanisilla imu-, poisto- tai tuuletuslaitteilla, tai muulla sopivalla tavalla, mikäli ei voida välttää alttiiksi-joutumista niiden vaikutukselle käyttämällä yhtä tai useampaa yllä a)–d) kohdissa esitettyä menettelytapaa;
- f) työntekijöiden varustamiseksi sellaisilla suojapuvuilla ja -välineillä sekä muilla henkilökohtaisilla suojelulaitteilla, jotka ovat tarpeen heidän varjelemisekseen vaarallisten aineiden vaikutukselta, silloin kun muut toimenpiteet työntekijöiden terveyden suojelemiseksi näiltä aineilta eivät ole mahdolliset tai eivät takaa riittävää suojaa, niin myös työntekijöiden opastamiseksi suojapukujen ja -välineiden käytössä.

(2) Mikäli yllä f) kohdassa mainitun suojapuvun ja -välineiden käyttö on tarpeellinen ammattiin liittyvien erikoisvaarojen tähden, olisi työnantajan toimesta ne hankittava, puhdistettava ja pidettävä kunnossa; mikäli suojapuku tai -välineet saattavat joutua myrkyllisten tai vaarallisten aineiden saastuttamiksi, ne olisi säilytettävä silloin kun niitä ei tarvita työssä tai puhdisteta tai kunnosteta työnantajan toimesta, täysin erillisissä paikoissa, missä ne eivät voi saastuttaa työntekijöiden tavallisia vaatteita.

(3) Kansallisten viranomaisten tulisi edistää ja tarvittaessa itse suorittaa tämän momentin (1) kohdassa mainittujen toimenpi-

teiden tutkimista sekä auttaa tutkimuksen tulosten käytännöllisessä soveltamisessa.

4. (1) Työntekijöille olisi selvitettävä:

- a) miten tarpeellisia yllä 2 ja 3 momenteissa mainitut suojelutoimenpiteet ovat;
- b) että he ovat velvolliset osallistumaan suojelutoimenpiteisiin eivätkä saa estää niiden soveltamista;
- c) että he ovat velvolliset asianmukaisesti käyttämään heidän suojelemisekseen hankittuja laitteita ja välineitä.

(2) Olisi myönnettävä, että neuvottelemien työntekijöiden kanssa mainituista toimenpiteistä on tärkeä keino heidän mukaansaamiseksi tähän suojelutyöhön.

5. (1) Niiden työhuoneiden ilma, joissa valmistetaan, käsitellään tai käytetään vaarallisia tai vahingollisia aineita, olisi analysoitava määräajoin ja riittävän usein, niin että voidaan todeta, ettei ilma sisällä niin paljon myrkyllistä tai ärsyttävää pölyä, savua, kaasuja, kuituja, sumua tai höyryä, että ne voisivat vaarantaa työntekijöiden terveyttä. Asianomaisten viranomaisten tulisi aika ajoin julkaista asianomaisia henkilöitä varten tietoja vaarallisten aineiden suurimmista sallituista määristä.

(2) Työntekijöiden terveydensuojelua työpaikalla käsittelevä viranomainen olisi valtuutettava määrittelemään, missä olosuhteissa yllä mainittujen työhuoneiden ilman analysointi on tarpeellinen ja millä tavalla analysointi suoritetaan. Ammattitaitoisten henkilöiden, tarvittaessa ammattilääketieteeseen perehtyneiden lääkintöalan henkilöiden olisi suoritettava nämä analyysit tai valvottava niiden suorittamista.

6. Asianomaisen viranomaisen olisi sopivalla tavalla esimerkiksi työpaikoille asetetuin varoituksin kiinnitettävä asianomaisten työntekijöiden ja työntekijöiden huomio vaaroihin, jotka uhkaavat työntekijöitä heidän työssään sekä ryhdyttävä toimenpiteisiin niiden välttämiseksi.

7. Asianomaisen viranomaisen olisi määrättävä käytäväksi koko maata koskevia neuvotteluja ammattientarkastus- tai muiden viranomaisten, jotka käsittelevät työntekijöiden terveydensuojelua työpaikoilla, ja toisaalta asianomaisten työntekijä- ja työntekijäjärjestöjen välillä 2, 3, 4, 5 ja 6 kohtien määräysten täytäntöönpanosta.

II. Lääkärintarkastukset.

8. (1) Kansalliseen lainsäädäntöön olisi sisällytettävä erikoismääräyksiä niiden työntekijöiden lääkarintarkastuksesta, jotka työskentelevät terveydelle erityisen vaarallisissa töissä.

(2) Työntekijöiden pitämisen terveydelle erityisen vaarallisissa töissä tulisi riippua:

- a) lääkarintarkastuksesta, joka toimitetaan vähän ennen työntekijän ryhtymistä työhön tai vähän sen jälkeen; tai
- b) milloin on asianmukaista, määräajoin suoritettavasta lääkarintarkastuksesta; tai
- c) molemmista yllä a) ja b) kohdissa mainituista tarkastusmuodoista.

(3) Kansallisessa lainsäädännössä olisi aika ajoin määriteltävä tai oikeutettava asianomainen viranomainen määrittelemään, sitten kun on kuultu asianomaisia työnantajia ja työntekijäjärjestöjä,

- a) mitä vaaroja vastaan ja missä olosuhteissa lääkarintarkastus olisi suoritettava;
- b) minkä vaarojen tähden olisi suoritettava alkutarkastus työhönoton yhteydessä tai määräaikainen lääkarintarkastus tai molemmat;
- c) pisimmät määräaikaisten lääkarintarkastusten väliajat, kun otetaan huomioon vaaran ja erikoisolosuhteiden laatu ja aste.

9. Edellä kohdassa 8 mainitut lääkarintarkastukset olisi suoritettava sitä silmällä pitäen, että

- a) johonkin määrättyyn ammattitautiin viittaavat oireet tai asianomaisen taipumus sairastua siihen todettaisiin mahdollisimman varhain;
- b) saataisiin selville, onko lääkäriellä huomauttamista sen johdosta, että työntekijä otetaan määrättyyn työhön tai että hänet jatkuvasti pidetään siinä työssä, silloin kun työhön liittyy tietty ammattitautivaara.

10. (1) Mikäli lääkäriellä ei ole mitään huomauttamista työntekijän pitämisestä määrättyssä työssä, silloin kun työhön liittyy tietty ammattitautivaara, siitä olisi annettava asianomaisen viranomaisen ohjeiden mukainen todistus.

(2) Työnantajan olisi säilytettävä mainittu todistus ja asetettava se ammattientarkastus- tai muiden viranomaisten käytettäväksi, jotka käsittelevät työntekijöiden terveydensuojelua työpaikoilla.

(3) Tämä todistus olisi asetettava asianomaisen työntekijän käytettäväksi.

11. Ammattitaitoisen ja, mikäli mahdollista, ammattilääketieteeseen perehtyneen lääkärin olisi suoritettava lääkärintarkastukset.

12. Olisi ryhdyttävä toimenpiteisiin lääkerinsalaisuuden säilyttämiseksi lääkärintarkastuksien ja niitä koskevien asiakirjojen rekisteröimään ja säilyttämisen yhteydessä.

13. (1) Tämän suosituksen mukaisesti suoritettavat lääkärintarkastukset eivät saisi aiheuttaa mitään menoja työntekijälle.

(2) Palkkoihin ei saada tehdä mitään vähennyksiä tällaisten tarkastusten aiheuttaman työajan menetyksen vuoksi, milloin asiasta määrätään kansallisessa lainsäädännössä; kun asiasta määrätään työehtosopimuksissa, olisi meneteltävä kysymyksessä olevan sopimuksen mukaisesti.

III. Ammattitautien ilmoittaminen.

14 (1) Kansallisessa lainsäädännössä olisi määrättävä, että todetuista ja epäillyistä ammattitautitapauksista on tehtävä ilmoitus.

(2) Tällainen ilmoitus olisi vaadittava, jotta voitaisiin:

- a) ryhtyä suojelu- ja torjuntatoimenpiteisiin ja valvoa niiden tehokasta täytäntöönpanoa;
- b) panna toimeen tutkimuksia työoloista ja muista olosuhteista, jotka ovat aiheuttaneet tai joiden epäillään aiheuttaneen ammattitaudin;
- c) laatia tilastoja ammattitaudeista;
- d) panna alulle sellaiset toimenpiteet, tai kehittää niitä, joilla turvataan ammattitautien uhreille mainituista taudeista määrätyn korvauksen saanti.

(3) Ilmoitus olisi tehtävä ammattientarkastusviranomaiselle tai muulle työntekijöiden terveydensuojelua työpaikoilla käsittelevälle viranomaiselle.

15. Kansallisessa lainsäädännössä olisi:

- a) määriteltävä ne henkilöt, joiden tehtävänä on ilmoittaa todetuista tai epäillyistä ammattitautitapauksista;

b) määrättävä, millä tavalla ammattitautitapausta koskeva ilmoitus tehdään ja mitkä yksityiskohdat siinä ilmoitetaan; etenkin olisi määriteltävä:

- i) missä tapauksissa vaaditaan välitöntä ilmoittamista ja missä tapauksissa riittää määrätyin väliajoin tapahtuva ilmoittaminen;
- ii) milloin vaaditaan välitöntä ilmoittamista, ne määräajat, joiden kuluessa ilmoitus on tehtävä, kun on todettu varma tai epäilyttävä ammattitautitapaus;
- iii) milloin määrätyin väliajoin tapahtuva ilmoittaminen riittää, ne ajankohdat, jolloin ilmoitusta vaaditaan.

16. Ilmoituksen yhteydessä olisi annettava työntekijöiden terveydensuojelua työpaikoille käsittelevälle viranomaiselle kaikki asiaa koskevat tiedot, joita viranomainen saattaa tarvita suorittaakseen tehokkaasti tehtävänsä, etenkin seuraavat tiedot:

- a) asianomaisen henkilön ikä ja sukupuoli;
- b) se työ, ammatti tai työala, jolla asianomainen on viimeksi työskennellyt tai työskenteli;
- c) asianomaisen henkilön nykyisen tai viimeisen työnantajan nimi ja osoite;
- d) sairauden tai myrkytyksen laatu;
- e) se vahingollinen aine ja työtehtävä, josta sairauden tai myrkytyksen katsotaan aiheutuvan;
- f) sen yrityksen nimi ja osoite, missä työntekijä arvelee joutuneensa alttiiksi vaaralle, josta sairauden tai myrkytyksen katsotaan aiheutuvan;
- g) mikäli ilmoituksen tekevä henkilö voi saada selville vaaralle alttiiksi joutumisen alkamispäivän ja tarvittaessa päätymispäivän kussakin työssä, ammatissa tai työalalla, missä asianomainen työntekijä on tai on ollut alttiina mainitulle vaaralle.

17. Asianomaisen viranomaisen olisi kuuluttavaan asianomaisia työnantaja- ja työntekijäjärjestöjä, laadittava ilmoitettavista ammattitaudeista tai tapausryhmistä luettelo, jossa mainitaan myös niiden oireet, sekä tehtävä siihen aika ajojen olosuhteiden vaatimat tai tarpeelliseksi katsotut lisäykset tai muutokset.

IV. Ensiapu.

18. (1) Työpaikoille olisi järjestettävä mahdollisuus ensiavun saantiin tapaturma-, ammattitauti-, myrkytys- tai pahoinvointitapauksissa.

(2) Kansallisessa lainsäädännössä olisi määriteltävä yllä mainitun määräyksen soveltamistapa.

V. Yleinen määräys.

19. Milloin tässä suosituksessa käytetään sanontaa „kansallinen” puhuttaessa lainsäädännöstä tai viranomaisista, sen on katsottava tarkoittavan, liittovaltion ollessa kysymyksessä, yhtä hyvin liittovaltiota kuin osavaltiota, provinssia, kanttoonia tai muuta hallinnollista yksikköä.

**Ulkoasiainvaliokunnan mietintö N:o 13
hallituksen esityksen johdosta sisältävä tiedonannon niistä
suosituksista, mitkä Kansainvälinen työkonferenssi hyväksyi
36. istuntokaudellaan vuonna 1953.**

Eduskunta on päätöspöytäkirjan otteella 13 päivästä syyskuuta 1954 lähettänyt ulkoasiainvaliokuntaan hallituksen esityksen n:o 54 sisältävä tiedonannon niistä suosituksista, mitkä Kansainvälinen työkonferenssi hyväksyi 36. istuntokaudellaan vuonna 1953. Eduskunnan päätöksen mukaisesti valiokunta on hankkinut esityksestä työväenasiainvaliokunnan lausunnon (Liite).

Ulkoasiainvaliokunta puolestaan yhtyy niihin näkökohtiin, mitkä työväenasiainvaliokunta on esittänyt suosituksen n:o 96 osalta, ja päätyy siihen, ettei tämä suositus antaisi aihetta enempiin toimenpiteisiin maamme taholta. Sen sijaan valiokunta suosituksen n:o 97 osalta, joka koskee työntekijöiden terveyden suojelua työpaikoilla, yhtyy kyllä muuten työväenasiainvaliokunnan siitä esittämiin näkökohtiin, mutta katsoo olevan paikallaan todeta, että asiantuntijoilta saatujen tietojen

mukaan Suomessa tekeillä olevassa työturvallisuuslainsäädännön uudistamisessa tässä suosituksessa esitettyjä suuntaviivoja olisi mahdollisuus ottaa huomioon. Valiokunnan mielestä olisi suotavaa, että tässä lainsäädännön valmistelutyössä kiinnitettäisiin huomiota juuri käsiteltävänä olevan suosituksen n:o 97 sisältöön.

Edellä sanotun nojalla valiokunta kunnioittaen ehdottaa eduskunnan päätettäväksi toivomuksen,

että hallitus kiinnittäisi työturvallisuuslainsäädäntöömme parhaillaan uudistettaessa huomiota suosituksen n:o 97 sisältöön; sekä

että muussa suhteessa mainitut suositukset eivät antaisi aihetta enempiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 24 päivänä marraskuuta 1954.

Asian käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Paasio, varapuheenjohtaja Pohjala sekä jäsenet Haapasalo, Hel-

jas, Kuusinen, Lukkarinen, Nordfors, Pessi, Ryömä ja Salminen sekä varajäsenet Kukkonen, Luukka ja H. Miettunen.

EDUSKUNNAN
TYÖVÄENASIAINVALIOKUNTA.*Liite.*Helsingissä,
13 p:nä lokakuuta 1954.
Lausunto N:o 3.

Ulkoasiainvaliokunnalle.

Ulkoasiainvaliokunta on 15 päivänä syyskuuta 1954 lähettämällään kirjelmällä eduskunnan päätöksen mukaisesti pyytänyt työväenasiainvaliokunnan lausunnon hallituksen esityksestä n:o 54, joka sisältää tiedonannon niistä suosituksista, mitkä kansainvälinen työkonferenssi hyväksyi 36. istuntokaudellaan vuonna 1953. Kuultuaan asiantuntijoina kansliapäällikkö A. Vehilää, hallitusneuvos Niilo A. Manniota ja ammattienylitarkastaja A. E. Järvenpäästä sosiaaliministeriöstä valiokunta lausuntonaan kunnioittavasti esittää seuraavaa.

Hallituksen puheena olevassa esityksessä ehdotetaan, että siihen sisältyvä suositus (N:o 96), joka koskee alinta ikärajaa maanalaisessa työssä hiilikaivoksissa ja suositus (N:o 97), joka koskee työntekijöiden terveyden suojelua työpaikoilla, eivät antaisi aihetta toimenpiteisiin.

Mitä tulee suositukseen, joka koskee alinta ikärajaa maanalaisessa työssä hiilikaivoksissa, valiokunta yhtyen hallituksen esityksen sitä koskeviin perusteluihin mielipiteenään ilmoittaa, että vaikkakaan hiilikaivostyötä koskevalla suosituksella ei olosuhteista johtuen ole käytännöllistä merkitystä maassamme, on samalla todettava, että yleensä maanalaisissa kaivoksissa työskenteleviä koskeva lainsäädäntömme vastaa täydelleen niitä periaatteita, joiden käytäntöön saattamiseen tällä suosituksella pyritään. Näin ollen mainittu suositus yksin soveltamisalan rajoituksesta johtuen ei anna valiokunnan mielestä aihetta enempiin toimenpiteisiin maamme taholta.

Sensijaan esitykseen sisältyvä suositus, joka koskee työntekijöiden terveydensuojelua työpaikoilla, liittyy tärkeänä pidettävään sosiaalisen lainsäädännön alaan. Onhan pidettävä yhteiskunnan ensiarvoisiin tehtäviin kuuluvana suojella työntekijöiden terveyttä asianmukaisesti ja valvoa, että työpaikoilla ryhdytään uhkaavien vaarojen torjuntaan, jotta työntekijäin terveydenhaitan vaaran ja tapaturman sattumisen mahdollisuus tulisi niin pieneksi kuin miksi se käytännön ja koh-

tuuden vaatimukset huomioon ottaen oloisamme voidaan saada. Suosituksen, joka jakautuu neljään osaan, joista ensimmäinen käsittelee teknillisiä toimenpiteitä työntekijöiden terveyttä uhkaavien vaarojen torjumiseksi, toinen lääkärintarkastuksia terveydelle vaarallisissa töissä, kolmas kysymystä ammattitautien ilmoittamisesta sekä neljäs ensiapua, on katsottava asettavan velvollisuuksia sekä työnantajalle että työntekijälle erikseen ja yhteisesti. Valiokunnan kuulemien asiantuntijain mielipiteen mukaan suosituksen ensimmäisen osan säännöksiä toteuttamisen suhteen meillä ei ole lainsäädännöllisiä vaikeuksia, koska järjestysohjeiden antamisella voidaan päästä suotuisiin tuloksiin jo voimassa olevien yleissäännösten pohjalla. Sitä vastoin asiantuntijain käsityksen mukaan lääkärintarkastuskysymyksen suhteen on osittain puutteellisuuksia lainsäädännössämme, kun työturvallisuuslaissakaan ei ole tästä asiasta mitään yksityiskohtaista säännöstä. Kuitenkin on tässä yhteydessä todettava, että käytännössä on katsottu voitavan mainitun lain 21 §:ssä valtioneuvoston lain soveltamisesta ja erittäin vaarallisista töistä annettavien ohjeiden ja määräysten antamisvaltuuden nojalla valtioneuvoston päätöksin määrätä myös työntekijäin lääkärintarkastuksista. Ammattitauteja koskevalta suosituksen osalta valiokunta toteaa, että voimassa oleva ammattitautilaki on luonteeltaan pääasiallisesti korvauslaki, joka tosin sisältää eräitä ammattitautien ennakolta ehkäisemistä tarkoittavia säännöksiä. Tässä yhteydessä valiokunta haluaa kuitenkin mainita, että maassamme toimii työterveyslaitos, jonka tehtävänä on juuri tutkia ammattitauteja. Myös ensiaputoimenpiteillä on valiokunnan mielestä huomattava merkitys tapaturman seurauksien vähentämiseksi, joten tätä tarkoittavia toimenpiteitä työntekijäin hyväksi olisi edelleen kehitettävä.

Valiokunnassa kuultujen asiantuntijain antamien tietojen mukaan työturvallisuuslain uudistamista varten asetettu komitea on ku-

luneen kesän aikana valmistanut valtioneuvostolle mietintönsä, jossa se on ottanut huomioon vallitsevien epäkohtien poistamismahdollisuudet. Kun asiantuntijain käsityksen mukaan työturvallisuuslain uudistamista tarkoittavaa esitystä valmistettaessa tullaan myös tarkistamaan ja uudistamaan lakia täydentäviä järjestysohjeita, valiokunta edellyttää,

että hallitus tässä yhteydessä ryhtyy komitean ehdotusten mukaisiin toimenpiteisiin työturvallisuuslainsäädännön kehittämiseksi siten kuin esillä oleva suositus n:o 97 työntekijäin terveyden suojelusta työpaikoilla edellyttää, mielipiteenään ilmoittaa,

että mainitut suositukset eivät antaisi aihetta enempään toimenpiteisiin.

Valiokunnan puolesta:

Arvi Turkka.

Ensio Salonen.

Eduskunnan vastaus Hallituksen esitykseen sisältävä tiedonannon niistä suosituksista, mitkä Kansainvälinen työkonferenssi hyväksyi 36. istuntokaudellaan vuonna 1953.

Eduskunnalle on annettu Hallituksen esitys N:o 54 sisältävä tiedonannon niistä suosituksista, mitkä Kansainvälinen työkonferenssi hyväksyi 36. istuntokaudellaan vuonna 1953, ja Eduskunta, jolle Ulkoasiainvaliokunta on asiasta antanut mietintönsä N:o 13, on päättänyt,

Helsingissä 3 päivänä joulukuuta 1954.

että Hallituksen olisi kiinnitettävä työturvallisuuslainsäädäntöömme parhailleen uudistettaessa huomiota suosituksen N:o 97 sisältöön; sekä

että muussa suhteessa mainitut suositukset eivät anna aihetta enempiin toimenpiteisiin.